

Hemşirelik Bölümü Birinci Sınıf Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler

Funda Kardaş Özdemir¹, Zümrüt Akgün Şahin¹

¹Kafkas Üniversitesi Kars Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Kars, Türkiye

Funda Kardaş Özdemir, Yrd. Doç. Dr.
Zümrüt Akgün Şahin, Yrd. Doç. Dr.

İletişim:

Yrd. Doç. Dr.Funda Kardaş Özdemir
Kafkas Üniversitesi Kars Sağlık Yüksekokulu,
Hemşirelik Bölümü, Kars, Türkiye
Tel: +90 474 225 15 67
E-Posta: fkardas@gmail.com

Gönderilme Tarihi : 28 Haziran 2015
Revizyon Tarihi : 17 Ağustos 2015
Kabul Tarihi : 17 Ağustos 2015

ÖZET

Amaç: Bu araştırma hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırmanın evrenini 2014-2015 yılı bahar yarıyılında bir sağlık yüksekokulunun hemşirelik bölümü birinci sınıfta öğrenim gören 164 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem seçiminde herhangi bir örnekleme yöntemi kullanılmadan, araştırmaya katılmayı kabul eden 120 öğrenci ile araştırma yapılmıştır. Verilerin toplanmasında; araştırmacılar tarafından oluşturulan soru formu ve "Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği (HMSÖ)" kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde yüzdelik dağılımlar, ANOVA, t testi, Kruskal Wallis, Mann Whitney U ve Dunn's testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin HMSÖ puan ortalamaları 50.56 ± 15.07 'dir. Öğrencilerin cinsiyeti, hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu, mesleğini sevmeye durumu ve mesleği seçme nedenine göre HMSÖ toplam puanı bakımından istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0.05$).

Sonuç: Öğrencilerde kız cinsiyette olma, mesleğini isteyerek seçme, mesleğini sevmeye ve iş bulma olanaklarının fazla olması hemşirelik mesleğinin seçiminde etkili olduğu bulunmuştur. Üniversiteye girecek öğrencilere, mesleğin tanıtımına yönelik programların düzenlenmesi, hemşirelik eğitimine devam eden öğrencilere ise mesleği tanıması, sevmesi ve profesyonel bir kimlik oluşturabilmesi için eğitimciler tarafından desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar sözcükler: hemşirelik, öğrenci, meslek seçimi

FACTORS AFFECTING THE CAREER CHOICES OF FIRST-YEAR NURSING STUDENTS

ABSTRACT

Purpose: This study aims to determine the factors that influence the career choices of first-year nursing students.

Method: The study population of this descriptive study consisted of 164 first-year students at the nursing department of a health school, Turkey, in the spring semester of the 2014-2015 academic year. The study was carried out with 120 students who agreed to participate in the research without any sample selection. A questionnaire developed by the researchers and HMSÖ were used for data collection. Percentage distributions, ANOVA, t-test, Kruskal-Wallis, Mann Whitney U and Dunn's tests were used in the statistical analysis of the data.

Results: The mean score of students taken in HMSÖ was 50.56 ± 15.07 . A statistically significant difference was found between students' gender, willingness in choosing the nursing department, love of profession, and reason to choose this profession and the total score in the career choice scale ($p < 0.05$).

Conclusion: It was found effective in choosing of the nursing profession students have gender with the girl, choosing the profession willingly, love their profession and job opportunities. It is recommended that introductory programs should be organized for the high school students to promote the profession, and the nursing students should be supported by educators to make them know and love the profession and to create a professional identity.

Key words: nursing, student, career choice

Meslek, “belli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iştir” (1). Meslek seçimi, bireyin meslek grupları içerisinde en iyi yapabileceğini düşündüğü faaliyetleri içeren ve kendisine en üst düzeyde doyum sağlayacağına inandığı bir alana yönelmesidir (2). Kariyer gelişim sürecinin başlangıç noktası olan meslek seçimi, bireylerin yaşamında önemli bir rol oynamaktadır. Bireyin meslek seçimi sosyo-demografik özellikler, mesleğin toplumdaki statüsü, iş bulma ve çalışma olanakları, yetenek ve ilgi gibi çeşitli faktörlerden etkilenebilmektedir. Ayrıca, meslek seçiminde aile, arkadaşlar, öğretmenler gibi faktörler de etkili olabilmektedir (3). İdeal meslek seçimi için özellikle iş sahalarının analizi, ilgili sektörün avantaj ve dezavantajları hakkında bilgi sahibi olma, sektörde çalışanların mesleki deneyimlerini öğrenme ve mesleğin kişiye uygunluğunu tespit etme gibi unsurların dikkate alınması ve kariyer planlaması yapılması gerekmektedir. Buna rağmen, bireylerin bilinçsiz bir biçimde meslek seçimi yaptığı durumlar da bulunmaktadır (3-5).

Bireyin mesleğinde başarılı olabilmesi, için mesleğini bilinçli ve kendi isteği ile seçmiş olması önemlidir. Hemşirelik, geçmişten günümüze kadar sosyal kültürel ve teknolojik değişimlerle kendini yenilemeyi başaran, hasta ve sağlıklı her yaş grubundan bireye, ailelere ve topluma bakım vermeyi hedefleyen, sağlık ekibinin diğer üyeleri ile çalışma becerisine sahip, felsefe, kuram, uygulama ve araştırma üzerine temellenmiş bilim ve sanattan oluşan bir sağlık disiplini (6,7). Hemşirelikte meslek seçimi konusunda yapılan araştırmalarda öğrencilerin hemşirelik mesleğini seçmesini etkileyen faktörler; puanının düşük, eğitiminin kolay, iş bulma ve maddi olanaklarının iyi olması, çalışma koşullarının rahat olması, mesleğe ilgi duyma, aile, öğretmen ve arkadaş önerisi ile seçme, mesleğin toplumsal saygınlığının ve mesleki otonomisinin olması olarak bildirilmiştir (4,8-12).

Hemşirelik hizmetlerinin etkin şekilde yürütülmesinde eğitimin önemi yadırganamaz. Hemşirelik eğitimi; insan sağlığı ile doğrudan ilgili olan bu mesleği seçen öğrencinin fiziksel, zihinsel, sosyal ve ahlaki tüm özelliklerinde değişim ve gelişim yaratacak, mesleğe bakış açısı olumlu ve ileriye gören, günümüz toplumunda modern, profesyonel bir birey olarak rol ve işlevlerini gerçekleştirecek meslek üyelerini yetiştirecek biçimde olmalıdır (13,14). İnsan sağlığının korunmasında, iyileştirilmesinde ve geliştirilmesindeki önemi göz ardı edilemez bir yere sahip birer hemşire olma yolunda ilerleyecek gençlerin bu tercihi bilerek ve isteyerek yapmış olması önemlidir. Gün geçtikçe meslek türlerinin artması ve mesleklerin daha fazla uzmanlık gerektirmesi nedeniyle

bireylerin kendilerine uygun meslek seçimini etkileyen faktörler üzerinde durulması gerekmektedir. Bu araştırma, hemşirelik eğitimine yeni başlayan öğrencilerin meslek seçimini etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve yöntem

Tanımlayıcı türde yapılan araştırmanın evrenini 2014-2015 öğretim yılında bir sağlık yüksek okulunun hemşirelik bölümünün birinci sınıf (n=164) öğrencileri oluşturmuştur. Herhangi bir örnekleme yöntemi kullanılmadan, araştırmaya katılmayı kabul eden 120 öğrenci ile araştırma yapılmıştır. Evrenin %73'üne ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından ilgili literatürden (2,4,5,7,15) faydalanılarak oluşturulan anket formu ve “Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği (HMSÖ)” kullanılmıştır. Anket formu, öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ile hemşirelik mesleğini seçme nedenlerini sorgulayan toplam 9 sorudan oluşmuştur. Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği (HMSÖ): Zysberg ve Berry (16) tarafından hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen nedenleri belirlemek amacıyla 2005 yılında geliştirilmiş bir ölçektir. Ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliğini 2010 yılında Öner ve Saraçoğlu yapmıştır (11). Likert tipinde yanıtlanan ölçek (%0 ile %100 arası), 17 madde (orijinal ölçek 20 madde) ve iki alt ölçekten (Faktör 1: Mesleki Uygunluk, Faktör 2: Yaşamsal Nedenler) oluşmaktadır. Mesleki uygunluk faktörü onbir sorudan, yaşamsal nedenler faktörü altı sorudan oluşmaktadır. Her bir madde %0 (Meslek seçimimde etkili olmadı) ve %100 (Meslek seçimimde en önemli etkendir) arasında derecelendirilmiştir. Toplam ölçek ve alt ölçek puanları; katılımcıların ölçeğe verdikleri puanların toplamının, ölçekteki soru sayısına bölünmesiyle elde edilmektedir. Ölçek tanılama amaçlı bir ölçek olmadığından dolayı alınan puan aralıklarının ifade ettiği bir anlam yoktur. Ölçekten alınan puanlara göre, bağımsız değişkenler bağlamında hemşirelik mesleğini seçmelerini etkileyen nedenler karşılaştırılmaktadır. Ölçeğin Türkçe formunun Cronbach α ; mesleki uygunluk alt faktörü için .77, yaşamsal nedenler alt faktörü için .63, tüm ölçek için .79, dir (11). Bu araştırmada ise her bir faktör için Cronbach α değeri sırasıyla .71, .69 ve tüm ölçek için .74 olarak hesaplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, IBM SPSS 20.0 istatistik programı kullanılmış ve uygun istatistiksel analizler ile değerlendirilerek sunulmuştur. Elde edilen veriler istatistiksel yönden yüzdeler dağılımlar, ortalama, standart sapma, gruplar arası karşılaştırmalarda tek yönlü varyans analizi, t testi, Kruskal Wallis, Mann Whitney U ve ikili karşılaştırmalarda Post hoc ileri analizlerinden Dunn's testi kullanılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için, ilgili Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü'nden yazılı izin alınmıştır.

Ayrıca, araştırmaya katılan öğrencilere anket verilmeden önce araştırmanın amacı açıklanmış, araştırmaya katılımın gönüllü olması gerektiği belirtilerek onamları alınmıştır.

Bulgular

Tablo 1’de öğrencilere ilişkin tanıtıcı ve meslek seçimine ilişkin bilgiler verilmiştir. Tablo 1 incelendiğinde araştırma kapsamına alınan öğrencilerinin %87.5’inin 18-20 yaş grubunda (ort. 20.01 ± 2.87 , min:18 max: 24), %58.4’ü kız, %75.8’i düz lise mezunu olduğu ve %40.0’ünün üniversite sınavına ilk girişte hemşirelik bölümünü yazdığı, %18.7’sinin bölümü 1. sırada tercih ettikleri ve %50.7’sinin iş bulma olanağının fazla olması nedeniyle mesleği

Tablo 1. Öğrencilerin tanıtıcı ve meslek tercihine ilişkin özellikleri

Özellikler	N	%
Yaş		
18-20	105	87.5
21 ve üzeri	15	12.5
Cinsiyet		
Kız	70	58.4
Erkek	50	41.6
Mezun olduğu lise		
Sağlık Meslek Lisesi	6	5.0
Düz Lise	91	75.8
Diğer	23	19.2
Hemşirelik bölümünü kaçınıcı girişte kazandı		
İlk girişte	48	40.0
2. girişte	41	34.2
3. ve üzeri girişte	31	25.8
Hemşirelik bölümünü kaçınıcı sırada seçtiği		
1. sırada	22	18.7
2-10. sırada	20	16.6
11. ve üzeri sırada	78	64.7
Hemşirelik mesleğini seçme nedeni		
İş bulma olanağının fazla olması	61	50.7
Aldığı üniversite sınavı puanı	21	17.5
Mesleğe ilgi duyması	17	14.2
İnsanlara yardım etmek istediği için	11	9.2
Rastgele tercih etme	10	8.1
Mesleği isteyerek seçme durumu		
İsteyerek seçen	49	40.2
İstemedi seçen	71	59.8
Mesleği seçme kararında katkısı olan kişiler		
Kendi kararım	50	41.6
Ailem	38	31.6
Öğretmenlerim	25	20.8
Tanıdığım sağlık çalışanları	7	5.8
Mesleğini sevme durumu		
Seviyor	70	58.4
Sevmiyor	50	41.6
Toplam	120	100.0

Tablo 2. Öğrencilerin HMSÖ puan ortalamaları

	En düşük puan	En yüksek puan	Ortalama puan	Standart Sapma
Mesleki Uygunluk	24.64	66.85	52.08	12.61
Yaşamsal Nedenler	32.86	62.33	47.41	14.55
Toplam Puan	35.42	72.63	50.56	15.,07

seçtiği saptanmıştır. Öğrencilerin %58.4’ü mesleğini sevdiğini ve %40.2’si mesleğini isteyerek seçtiğini ifade etmiştir. Hemşirelik öğrencilerin meslek seçiminde %41.6’sı kendi karar verirken diğerleri ailesi, öğretmenleri ya da tanıdığı sağlık çalışanlarının tavsiyesi ile bölümü seçmiştir.

Öğrencilerin HMSÖ toplam puan ortalamaları 50.56 ± 15.07 ’dir. Mesleki Uygunluk (MU) ve Yaşamsal Nedenler (YN) alt ölçek puan ortalamaları sırasıyla 52.08 ± 12.61 , 47.41 ± 14.54 bulunmuştur (Tablo 2).

Tablo 3’te öğrencilere ilişkin tanıtıcı ve meslek seçimine ilişkin bilgiler ile öğrencilerin HMSÖ puan ortalamalarının karşılaştırılması verilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş, mezunu olduğu okul, üniversite sınavına kaçınıcı girişte bölümü yazdığı, bölümü tercih sırası ve bölümü tercih etmede katkısı olan kişiler ile meslek seçim puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur ($p > 0.05$). Öğrencilerin cinsiyeti, hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu ve mesleğini sevmeye durumu ve mesleği seçim nedeni ile meslek seçim ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p < 0.05$). Öğrencilerin mesleği seçim nedeni ile HMSÖ toplam puan ortalamaları bakımından ortaya çıkan anlamlı farkın Post hoc ileri analiz sonuçlarına göre “İş bulma olanağının fazla olması” grubundan kaynaklandığı belirlenmiştir (Tablo 3).

Tartışma ve sonuç

Bu araştırmada, mesleğin henüz çok başında olan hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin mesleği tercih etmesini etkileyen faktörler değerlendirilmiştir. Günümüzde üniversiteye girişler çoğunlukla ilgi ve yeteneklerin dışında rastlantı sonucu gerçekleştiğinden, seçtiği mesleği bilmeden, istemedi okuyan kişi sayısı her geçen gün artmaktadır. Mesleğin geleceğine umutla bakan ve mesleğin ne olduğunu kavramış olarak topluma hizmet veren hemşireler, toplumun mesleğe ilişkin olumsuz algılarının değişmesinde de etkili olacaklardır (5,15) .

Araştırmada öğrencilerin meslek seçim ölçeği (HMSÖ) toplam puan ortalamaları 50.56 ± 15.07 olarak bulunmuştur. Özveren ve ark. (17) aynı ölçüm aracı ile gerçekleştirdiği çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin meslek seçim

Tablo 3. Öğrencilerin tanıtıcı ve meslek tercihine ilişkin özelliklerine göre hemşirelikte meslek seçimi ölçeği genel puan ortalamalarının karşılaştırılması

Özellikler	N	%	X±S	Test ve p
Yaş				
18-20	105	87.5	50.52±12.34	MWU=0.88
21 ve üzeri	15	12.5	52.14±12.57	p=0.379
Cinsiyet				
Kız	70	58.4	51.22±11.65	t=2.07
Erkek	50	41.6	40.53±14.33	p=0.042
Mezun olduğu lise				
Sağlık Meslek Lisesi	6	5.0	53.20±12.23	KW=2.14
Düz Lise	91	75.8	51.54±13.04	p=0.542
Diğer	23	19.2	52.03±12.13	
Hemşirelik bölümünü kaçınıcı girişte kazandı				
İlk girişte	48	40.0	54.66±13.96	F=1.96
2. girişte	41	34.5	50.03±12.19	p=0.146
3. ve üzeri girişte	31	25.8	51.78±15.11	
Hemşirelik bölümünü kaçınıcı sırada seçti				
1. sırada	22	18.7	56.19±11.13	KW=3.29
2.-10. sırada	20	16.6	50.23±14.83	p=0.349
11. ve üzeri sırada	78	64.7	53.90±13.08	
Hemşirelik mesleğini seçme nedeni				
İş bulma olanağının fazla olması	61	50.7	61.86±14.83*	
Aldığı üniversite sınavı puanı	21	17.5	51.10±13.60	KW=8.07
Mesleğe ilgi duyması	17	14.2	53.60±12.84	p=0.004
İnsanlara yardım etmek istediği için	11	9.2	54.88±15.71	
Rastgele tercih etme	10	8.1	48.81±12.91	
Mesleği isteyerek seçme durumu				
İsteyerek seçen	49	40.2	61.14±11.05	t=2.71
İstemededen seçen	71	59.8	46.48±12.87	p=0.009
Mesleği seçme kararında etkisi olan kişiler				
Kendi kararım	50	41.6	54.08±12.01	
Ailem yönlendirdi	38	31.6	51.32±13.82	KW=1.58
Öğretmenlerim yönlendirdi	25	20.8	52.81±12.79	p=0.663
Tanıdığım sağlık çalışanları yönlendirdi	7	5.8	51.54±13.72	
Mesleği sevme durumu				
Seviyor	70	58.4	59.48±15.72	t=2.53
Sevmiyor	50	41.6	47.34±13.17	p=0.014

* Post hoc ileri analiz sonucuna göre önemliliğin kaynaklandığı grup

ölçeği puan ortalamalarını 54.29±14.50 olarak bildirmiştir. Baharlı ve ark. (18) tarafından hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi nedenleri ve hemşirelik mesleğini sürdürmeye yönelik görüşleri ve bunları etkileyen etmenleri belirlemek amaçlı yapılan çalışmada; öğrencilerin HMSÖ toplam puan ortalamaları 54.0±14.0 olarak hesaplanmıştır.

Bu çalışmada hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleğini seçme nedenleri arasında %50.7'si iş bulma olanağının fazla olması nedeniyle seçtiklerini belirtmişlerdir. Özpancar ve ark. (2) yaptıkları araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%53) mesleği iş bulma güvencesi nedeniyle seçtiği belirlenmiştir.

Kızıgüt ve Ergöl (5) sağlık yüksekokulu öğrencilerinin hemşireliği algılayışı, hemşirelik rollerine ve hemşireliğin geleceğine bakışını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada, birinci sınıf öğrencilerinin %67.8, dördüncü sınıf öğrencilerinin ise %58.1 oranında hemşireliği iş bulma kolaylığı nedeniyle tercih ettiklerini saptamışlardır., Demiray ve ark. (19) erkek hemşirelik öğrencilerinin hemşireliği seçme nedenleri ve bu mesleği seçme nedeniyle yaşadıkları sorunları araştırdıkları çalışmada, erkek öğrencilerin %76.1'i iş bulma kolaylığı nedeniyle mesleği tercih ettiklerini belirtmiştir. Araştırma sonuçları bu araştırmanın sonuçları ile benzerdir. Hemşirelik tüm dünyada kadınların baskın olduğu mesleklerden biridir. Tarihsel süreçte de hemşirelik cinsiyet ayrımına dayalı olarak sürdürülmüş ve toplumlar bu ayrımı kabullenmiştir (20-22). Dünyada ve Türkiye'de insanların hemşirelik mesleğine bakış açısı her geçen gün değişmekte ve gelişmektedir. Ülkemizde 2007-2008 eğitim öğretim yılı itibarı ile Hemşirelik Yüksekokulları ve Sağlık Yüksekokullarının Hemşirelik Bölümlerine kız öğrencilerin yanı sıra erkek öğrenciler de alınmaya başlamıştır. Bu çalışmada, birinci sınıfa gelen erkek öğrencilerin sayısının (%41.6) kız öğrenci sayısına (%58) yaklaştığı görülmektedir. Bu durum literatür ile uyumlu olarak her geçen gün mesleği tercih eden erkeklerin sayısının arttığını göstermektedir (19,23,24).

Bununla birlikte çalışmada, kız öğrencilerin HMSÖ toplam puan ortalamasının (51.22±11.65), erkek öğrencilerin HMSÖ puan ortalamasından (40.53±14.33) yüksek ve aralarındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır. Boughn (21)'un bir hemşirelik okulunda kız ve erkek öğrencilerin hemşireliği seçme nedenlerini karşılaştırmak amacıyla yaptığı çalışmada, kız öğrencilerin mesleği daha fazla tercih ettiğini bildirmiştir. Özveren ve ark. (17) yaptıkları bir çalışmada ise, cinsiyet ile HMSÖ toplam puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık bildirmişlerdir. Bu farklılığın nedeni, hemşirelik mesleğinin ülkemizde hala kadınlara uygun bir meslek olarak algılanması ve erkek öğrencilerin hemşirelik mesleğinde geçmiş yıllarda olmaması olarak yorumlanabilir. Meslek seçimi, bireyin yaşamında çok önemli bir olaydır. Meslek seçerken birey, kendine belli bir çalışma, yaşam biçimi seçer. Birey; yetenek, ilgi ve istekleri doğrultusunda meslek olarak seçtiği alanda başarılı, verimli ve mutlu olmakta, rasgele seçim yaptığında başarısız, verimsiz ve mutsuz olmaktadır (5). Araştırmada, hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinden mesleği isteyerek seçenlerin oranı %40.2'dir. Ülkemizde bu konuda araştırma sonuçları ile paralel olan ve olmayan çeşitli araştırma sonuçları mevcuttur. Kızıgüt ve Ergöl (5) çalışmasında birinci sınıf öğrencilerinin %45.2'si hemşirelik bölümüne isteyerek geldiğini ifade etmişlerdir. Şirin ve ark. (12), öğrencilerin %54.9'unun, Tüfekçi ve Yıldız (4) öğrencilerin %52.7'sinin, hemşireliği isteyerek tercih ettiklerini

bildirmişlerdir. Bu araştırmada, mesleğini isteyerek seçen öğrencilerin HMSÖ puanları istemeden bölüme gelen öğrencilerin puanlarından yüksek ve aralarındaki fark ise istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Özveren ve ark. (17) aynı ölçüm aracının kullanarak yaptıkları çalışmada araştırma bulgularını destekler şekilde öğrencilerin hemşirelik mesleğini tercih etmelerinde mesleğe isteyerek gelme durumu ile HMSÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bildirmişlerdir.

Öğrencilerin ilerideki meslek yaşamlarında başarılı olabilmesi için, eğitim öğretim süresince mesleğini iyi tanınması, kabullenmesi ve sevmesi önemlidir. Araştırmada, hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin %58.4'ünün mesleklerini sevdiği ve mesleğini seven ve sevmeyen öğrenciler arasındaki HMSÖ toplam puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir. Tüfekçi ve Yıldız (4)'ün, öğrencilerin hemşireliği tercih etme gerekçeleri ve gelecekleri ile ilgili görüşlerini saptamak amacıyla yaptıkları çalışmada hemşirelik öğrencilerinin %85'inin

hemşirelik mesleğini sevdiğini; Özsoy ve ark. (25) çalışmalarında ise hemşirelik öğrencilerinin %50.7'sinin hemşirelik mesleğini sevdiklerini belirtmişlerdir. Özveren ve ark. (17) çalışmasında da öğrencilerin hemşirelik mesleğini sevmeye durumu ile HMSÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptamışlardır.

Hemşirelik öğrencilerinin mesleği seçmesinde etkili olan faktörlerin araştırıldığı bu çalışma sonucunda; kız cinsiyette olma, mesleğini isteyerek seçme, mesleğini sevmeye ve iş bulma olanaklarının fazla olması hemşirelik mesleğinin seçiminde etkili olduğu bulunmuştur. Hemşirelik eğitimi-ne yeni başlayan öğrencilerin mesleği tanınması, sevmesi ve profesyonel bir kimlik oluşturabilmesi için eğitimciler tarafından sürekli desteklenmeleri ve öğrencilerin mesleği yeterince tanımadan seçmelerini engellemek, isteyerek seçmelerini sağlamak için üniversite sınavına girecek gençlere mesleğin tanıtımını içeren bilgilendirme programlarının düzenlenmesi, bu konuda sürekli danışmanlık yapılması önerilir.

Kaynaklar

1. TDK Güncel Türkçe Sözlük. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=MESLEK. Erişim Tar. Haziran, 2015.
2. Özpancar N, Aydın N, Akansel N. Hemşirelik 1. Sınıf Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleği ile İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi. C.U. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2008;12:9-17.
3. Çelik N, Üzmez U. Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi: Çağrı Merkezi Hizmetleri Örneği. Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırma Dergisi (EJOİR) 2014;2:64-105.
4. Tüfekçi FG, Yıldız A. Öğrencilerin Hemşireliği Tercih Etme Gerekçeleri Ve Gelecekleri ile İlgili Görüşleri. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2009;12:31-7.
5. Kızıltut S, Ergöl Ş. Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Hemşireliği Algılayışı Hemşirelik Rollerine ve Hemşireliğin Geleceğine Bakış. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi 2011;14:2-10.
6. Özcan A. Hemşire-Hasta İlişkisi ve İletişim, Ankara, Sistem Ofset, 2006;4-11.
7. Tunç GÇ, Akansel N, Özdemir A. Hemşirelik ve Sağlık Memurluğu Öğrencilerinin Meslek Seçimlerini Etkileyen Faktörler. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi 2010;3:24-31.
8. Sarıkaya T, Khorsid L. Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Etmenlerin İncelenmesi: Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçimi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi 2009;7:393-423.
9. Dinç S, Kaya Ö, Şimşek Z. Harran üniversitesi sağlık yüksekokulu öğrencilerinin hemşirelik mesleği hakkındaki bilgi, düşünce ve beklentileri. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2007;10:1-9.
10. Yanikkerem E, Altınparmak S, Karadeniz G. Gençlerin meslek seçimini etkileyen faktörler ve benlik saygıları. Hemşirelik Forumu 2004;7:61-2.
11. Önler E, Saraçoğlu GV. Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeğinin Güvenilirlik ve Geçerliliği. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi 2010;3:78-85.
12. Şirin A, Öztürk R, Bezci G, Çakar G, Çoban A. Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimi ve Mesleği Uygulamaya Yönelik Görüşleri, Dirim Tıp Gazetesi 2008;83:69-75.
13. Yıldırım A. Meslekleşme Süreci ve Hemşirelik. Hemşirelik Forumu 2001;4:23-5.
14. Kuzu N, Bayramova N, Korkmaz G, Taşdemir G. Pamukkale Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik ve Sağlık Memurluğu Öğrencilerin Eğitimlerine ve Mezuniyet Sonrasında İlişkin Düşünceleri. Hemşirelik Forumu 2003;6:40-4.
15. Andsoy II, Güngör T, Bayburtluoğlu T. Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Hemşireliği Tercih Etme Nedenleri Ve Mesleğin Geleceği ile İlgili Görüşleri. Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi 2012;1:124-30.
16. Zysberg L, Berry D. Gender and students' vocational choices in entering the field of nursing. Nursing Outlook 2005;53:193-98.
17. Özveren H, Gülnar E, Özden D. Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. 14. Ulusal Hemşirelik Kongresi, Bodrum/Muğla, 25-27- Ekim 2013;133.
18. Baharlı G, Saraçoğlu GV, Bülbül A. Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimi Nedenleri ve Hemşirelik Mesleğini Sürdürmeye Yönelik Görüşleri ve Bunları Etkileyen Etmenler. 14. Ulusal Hemşirelik Kongresi, Bodrum/Muğla, 25-27- Ekim 2013;154.
19. Demiray A, Bayraktar D, Khorshid L. Erkek hemşirelik öğrencilerinin hemşireliği seçme nedenleri ve bu mesleği seçme nedeniyle yaşadıkları sorunlar. International Journal of Human Sciences, 2013;10:1440-55.
20. Brodie DA, Andrews GJ, Andrews JP, Thomas GB, Wong J, Rixona L. Perceptions of nursing: confirmation, change and the student experience. International Journal of Nursing Studies 2004;41:721-33.
21. Boughn S. Why Women and Men Choose Nursing. Nursing and Health Care Perspectives. 2001;22:14-9.
22. Ünsal A, Akalın İ ve Yılmaz V. Farklı Meslek Çalışanlarının Erkek Hemşirelere İlişkin Görüşleri. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 2010;7:420-31.
23. Kaya N, Turan N, Öztürk A. Türkiye'de erkek hemşire imgesi. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi 2011;8,18-30.
24. Ekinci M, Dikici İC, Derya M, Andsoy II, Dinç S, Şahin AO. Mühendislik Bölümünde Öğrenim Gören Erkek Öğrencilerin Erkek Hemşirelere Karşı Bakış Açıları. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2014;3:632-45.
25. Özsoy SA, Uysal A, Bayık A. Hemşire Öğrencilerin Mesleğe İlişkin Görüşlerinin İleriye Dönük İncelenmesi. VII. Ulusal Hemşirelik Kongresi Bildiri Kitabı, Erzurum 1999, pp 345-50.